

Lokal Arbetsplan

för

Förskolor och pedagogisk omsorg

i

Linghem

2016/2017

Vi blir ett!

Vi har hög pedagogisk kvalitet
på samtliga förskolor och annan
pedagogisk verksamhet
i Linghem

Förord

Under våren 2014 skrevs en gemensam lokal arbetsplan för förskolor och pedagogisk omsorg i Lingham och Gistad. Den är uppbyggd utifrån Läroplan för förskolan (Lpfö-98/10). Där står bl.a. att förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande. Det ska vara en rolig, trygg och lärorik verksamhet för alla barn som deltar. Förskolan ska erbjuda barnen en god pedagogisk miljö där omsorg, fostran och lärande bildar en helhet. Vi utgår även från ”Kvalitetsutveckling i Linköpings förskolor” (KUL) som är ett material för kvalitetssäkring i kommunen. Vi har i vår lokala arbetsplan valt att beskriva nivå 7 som är den högsta skattningen i KUL-materialet.

Normer och värden

Mål 1

Jämställdhet och genus

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, (Lpfö-98/10 s.8)

Förskolans verksamhet genomsyras av ett medvetet jämställdhets- och genusarbete när det gäller lärmiljöer, planering, material och litteratur, språkbruk och förhållningssätt. Förskolans arbetssätt motverkar traditionella könsmonster och stereotypa könsroller. (Nivå 7 KUL)

Arbetslaget ska

- visa respekt för individen och medverka till att det skapas ett demokratiskt klimat i förskolan, där samhörighet och ansvar kan utvecklas och där barnen får möjlighet att visa solidaritet (Lpfö-98/10 s. 9)
- verka för att flickor och pojkar får lika stort inflytande över och utrymme i verksamheten (Lpfö-98/10 s. 12).

Metod

- Likvärdiga möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar utifrån stereotypa könsroller.
- Använda oss av genuspedagogens kompetens
- Arbeta med barnen i mindre grupper

Mål 2

Kulturell mångfald

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar. (Lpfö-98/10 s8)

Förskolan ska sträva efter att varje barn känner delaktighet i sin egen kultur och utvecklar känsla och respekt för andra kulturer (Lpfö-98/10 s9)

Förskolan genomsyras av ett interkulturellt arbetssätt. Förskolan uppfattas som en social och kulturell mötesplats vilket präglar verksamhetens utformning och dess lärmiljöer. (Nivå 7 KUL)

Arbetslaget ska

- göra barnen uppmärksamma på att människor kan ha olika attityder och värderingar som styr deras synpunkter och handlande (Lpfö -98/10 s.9)

Metod

- Uppmärksamma och synliggöra att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund, etnisk tillhörighet, traditioner, religion eller annan trosuppfattning.
- Arbeta med barnen i mindre grupper

Mål 3

Trygghet och samspel

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra. (Lpfö -98/10 s.8)

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen (Lpfö -98/10 s.8)

Förskolan genomsyras av ett medupptäckande arbetssätt som dokumenteras kontinuerligt. Arbetslaget samspelar med barnen för att inspirera och utmana till fortsatt lärande. Likabehandlingsplan och plan mot diskriminering och kränkande behandling är ett levande dokument för både barn, personal och föräldrar. (Nivå 7 KUL)

Arbetslaget ska

- stimulera barnens samspel och hjälpa dem att bearbeta konflikter samt reda ut missförstånd, kompromissa och respektera varandra (Lpfö-98/10 s. 9).

Metod

- Konflikthantering
- Arbeta med barnen i mindre grupper
- Relationsorienterat arbetssätt
- Trygghetsplanen som ett levande dokument i verksamheten

Mål 4

Åtgärder för barn i behov av särskilt stöd

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra (Lpfö 98/10 s. 8).

Arbetslaget ansvarar för att barn som tillfälligt eller varaktigt behöver mer stöd och stimulans får det. Verksamheten och miljön utformas och anpassas med hänsyn till varje barns behov och förutsättningar så att de har möjlighet att utvecklas och lära (Nivå 7 KUL).

Arbetslaget ska

- ge stimulans och särskilt stöd till de barn som befinner sig i svårigheter av olika slag (Lpfö-98 s.11).

Metod

- BHT (ärendegång) och barngruppskonferenser
- Arbeta med barnen i mindre grupper

Utveckling och lärande

Mål 5

Lärmiljöer/organisation

Förskolans verksamhet /.../ ska genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande. Miljön ska vara öppen, innehållsrik och inbjudande. Verksamheten ska främja leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet samt ta till vara och stärka barnets intresse för att lära och erövra nya erfarenheter, kunskaper och färdigheter (Lpfö-98/10 s.9).

Förskolan genomsyras av ett medvetet förhållningssätt där barnens lärande står i fokus för organisation och skapande av lärmiljöer. Arbetslaget dokumenterar, reflekterar, utvärderar och analyserar förskolans lärmiljöer och dess organisation (Nivå 7 KUL).

Arbetslaget ska

- samarbeta för att erbjuda en god miljö för utveckling, lek och lärande och särskilt uppmärksamma och hjälpa de barn som av olika skäl behöver stöd i sin utveckling (Lpfö-98/10 s.11).

Metod

- Nätsmart (Rädda barnen)
- Hantera och använda lärplattor i den dagliga verksamheten
- Varierande lärmiljöer utifrån barnens behov och intressen
- Material är synligt, tillgängligt, utmanande och utvecklande
- Arbeta med barnen i mindre grupper

Mål 6

Lek och lärande

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära (Lpfö 98/10 s.9).

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar självständighet och tillit till sin egen förmåga (Lpfö 98/10 s.9).

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama (Lpfö 98/10 s.9).

Förskolans arbete genomsyras av en medvetenhet om att barns lek och skapande bildar en helhet i lärandet. Arbetslaget dokumenterar, analyserar och utvecklar barnens lärprocesser. Lek och varierande uttrycksformer ingår som en naturlig del i verksamheten (Nivå 7 KUL).

Arbetslaget ska

- samarbeta för att erbjuda en god miljö för utveckling, lek och lärande och särskilt uppmärksamma och hjälpa de barn som av olika skäl behöver stöd i sin utveckling (Lpfö-98/10 s.11).
- ta vara på barns vetgirighet, vilja och lust att lära samt stärka barns tillit till den egna förmågan (Lpfö-98/10 s.11).

Metod

- Lek och varierande uttrycksformer ingår som en naturlig del i verksamheten
- Utveckla sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning
- Grundläggande kunskap om hälsa och välbefinnande
- Integritet (Rädda barnen, Stopp min kropp)
- Arbeta med barnen i mindre grupper

Mål 7

Naturvetenskap och teknik

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att urskilja, utforska, dokumentera, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap (Lpfö-98/10 s.10).

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att urskilja teknik i vardagen och utforska hur enkel teknik fungerar (Lpfö-98/10 s.10).

Förskolan genomsyras av ett utforskande arbetssätt. Arbetslaget uppmuntrar barnens nyfikenhet och kreativitet för att skapa positiva attityder och förståelse för naturvetenskap och teknik. Personalen agerar goda förebilder (Nivå 7 KUL)

Arbetslaget ska

- utmana barns nyfikenhet och begynnande förståelse för språk och kommunikation samt för matematik, naturvetenskap och teknik (Lpfö-98/10 s.11).

Metod

- NTA-material (lådor) med ljus, ljud, vatten och luft
- Hållbar utveckling
- Teknik/konstruktion
- Arbeta med barnen i mindre grupper

Mål 8

Språk

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra (Lpfö-98/10 s.10).

Förskolan ska sträva efter att varje barn som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål (Lpfö-98/10 s.11).

Förskolan genomsyras av ett språkutvecklande arbetssätt. Personalen ger barnen möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera, dokumentera och förmedla upplevelser, erfarenheter, idéer och tankegångar med hjälp av ord, konkret material och andra uttrycksformer (Nivå 7 KUL).

Arbetslaget ska

- utmana barns nyfikenhet och begynnande förståelse för språk och kommunikation samt för matematik, naturvetenskap och teknik (Lpfö-98/10 s.11).

- ge barn möjlighet att utveckla sin förmåga att kommunicera, dokumentera och förmedla upplevelser, erfarenheter, idéer och tankegångar med hjälp av ord, konkret material och bild samt estetiska och andra uttrycksformer (Lpfö-98/10 s.11).

Metod

- Babblarna
- Före Bornholmsmodellen
- KAN-kartläggning
- Bokläsning/boksamtal
- Lärmiljöer för skrivande och läsande
- Arbeta med barnen i mindre grupper
- Använda oss av språkpilotens kompetens

Mål 9

Matematik

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar (Lpfö-98/10 s.10).

Förskolans verksamhet genomsyras av att barnen utmanas att utveckla sin matematiska förmåga att föra och följa resonemang. Personalen ger barnen möjlighet att utveckla sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar. (Nivå 7 KUL).

Arbetslaget ska

- utmana barns nyfikenhet och begynnande förståelse för språk och kommunikation samt för matematik, naturvetenskap och teknik (Lpfö-98/10 s.11).

Metod

- Bishops matematiska teorier
  - **Räkna** – utforska grundläggande egenskaper hos tal och samband mellan tal. Att förstå vad tal är för något. ”5 går att dela 3-2, 4-1 osv”, ”6 är mer än 5, men mindre än 7”, ett till ett principen

- **Lokalisera** – lära känna rummet, orientera sig och utveckla sin kroppsuppfattning
  - **Mäta** – jämföra, ordna, bestämma och uppskatta egenskaper samt se likheter och skillnader
  - **Designa/konstruera** – formge och konstruera former och objekt med olika material
  - **Leka** – fantisera, uppfinna, uppleva och engagera sig i lekar med mer eller mindre formaliserade regler
  - **Förklara** – finna förklaringar på egna och andras frågor. Uppleva, uppmärksamma och resonera om orsak och verkan. Att sätta ord på kunskaper.
- Matematiska begrepp
  - Arbeta med barnen i mindre grupper
  - Använda oss av matematikambassadörens kompetens

Barns inflytande

Mål 10

Barnens möjlighet att påverka sin situation i verksamheten

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation (Lpfö-98/10 s.12).

Förskolan genomsyras av att alla barn har ett reellt inflytande på arbetssätt och verksamhetens innehåll. Varje barns uppfattningar och åsikter respekteras. Arbetslaget dokumenterar, följer upp och analyserar barns möjlighet att påverka sin situation i verksamheten (Nivå 7 KUL).

Arbetslaget ska

- verka för att det enskilda barnet utvecklar förmåga och vilja att ta ansvar och utöva inflytande i förskolan (Lpfö-98/10 s.12).
- verka för att varje barns uppfattningar och åsikter respekteras (Lpfö-98/10 s.12).

Metod

- Projektarbete
- Demokratiska principer
- Samtal om rättigheter, skyldigheter och ansvar
- FNs barnkonvention
- Arbeta med barnen i mindre grupper

Förskola och Hem

Mål 11

Information om verksamhetens mål och innehåll till föräldrar

Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan. Att förskolan är tydlig i fråga om mål och innehåll är därför en förutsättning för barnens och föräldrarnas möjligheter till inflytande (Lpfö-98/10 s.13).

Personalen beaktar och tar till vara föräldrarnas synpunkter när det gäller planering, genomförande och utvärdering av verksamheten (Nivå 7 KUL).

Arbetslaget ska

• samarbeta med hemmen när det gäller barnens fostran och med föräldrarna diskutera regler och förhållningssätt i förskolan (Lpfö-98/10 s.9).

Metod

- Introduktion i förskolan med tillhörande uppföljningssamtal
- Daglig kontakt vid lämning och hämtning
- Utvecklingssamtal
- Föräldramöte
- Forum för samverkan
- Övrig föräldrasamverkan

Mål 12

Utvecklingssamtal

Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnen ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen (Lpfö-98/10 s.13).

Personalen utvecklar verksamheten utifrån analysen av utvecklingssamtalen så att varje barn ges bästa möjliga förutsättning för utveckling och lärande (Nivå 7 KUL).

Arbetslaget ska

• föra fortlöpande samtal med barnens vårdnadshavare om barnens trivsel, utveckling och lärande både i och utanför förskolan samt genomföra utvecklingssamtal minst en gång varje år (Lpfö-98/10 s.13).

Metod

- Utvecklingssamtal genomförs utifrån ett gemensamt dokument
- Sker under januari – mars
- Resultat, analys och sammanställning av utvecklingssamtalen

Samverkan med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet

Mål 13

Övergång mellan förskola och förskoleklass/skola/fritidshem

Förskolan ska sträva efter att nå ett förtroendefullt samarbete med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens allsidiga utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv (Lpfö-98/10 s.13).

Samverkan mellan verksamheterna utgår från de nationella och lokala målen samt de riktlinjer som gäller för respektive verksamhet (Nivå 7 KUL).

Arbetslaget ska

- utbyta kunskaper och erfarenheter med personalen i förskoleklass, skola och fritidshem samt samverka med dem (Lpfö-98/10 s.14).
- tillsammans med personalen i förskoleklass, skola och fritidshem uppmärksamma varje barns behov av stöd och stimulans (Lpfö-98/10 s.14).

Metod

- Handlingsplan för övergång från förskola/annan pedagogisk omsorg till förskoleklass (revideras av förskolechefer och rektorer en gång per år)
- Rutiner för trepartssamtal
- Rutin för överårigt barn till förskoleklass

Uppföljning, utvärdering och utveckling

Mål 14

Organisation av det systematiska kvalitetsarbetet

Mål 15

Arbetet med uppföljning, utvärdering och utveckling

Mål 16

Kompetensutveckling i yrkesrollen

Förskolans kvalitet ska kontinuerligt och systematiskt dokumenteras, följas upp, utvärderas och utvecklas. Det handlar ytterst om att utveckla bättre arbetsprocesser, kunna bedöma om arbetet sker i enlighet med målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra förutsättningarna för barn att lära, utvecklas, känna sig trygga och ha roligt i förskolan. (Lpfö-98/10 s.14).

Förskolans arbete genomsyras av en tydlig organisation för det systematiska kvalitetsarbetet. Det finns en medveten struktur där analysen av resultat på individ och gruppnivå används för att utveckla verksamhetens kvalitet (Nivå 7 KUL).

Förskolans arbete genomsyras av ett kontinuerligt och systematiska kvalitetsarbete. Resultatet av dokumentation, uppföljning, utvärdering och analys leder till utveckling av verksamheten, så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande. (Nivå 7 KUL).

All kompetensutveckling är relaterad till förskolans uppdrag och systematiskt kvalitetsarbete. Kompetensutvecklingen omsätts och sprids inom enheten samt ger en kvalitetshöjning av verksamheten (Nivå 7 KUL).

Arbetslaget ska

• använda olika former av dokumentation och utvärdering som ger kunskaper om förutsättningarna för barns utveckling och lärande i verksamheten samt gör det möjligt att följa barns förändrade kunnande inom olika målområden (Lpfö-98/10 s.15).

Metod

- Arbeta kontinuerligt och systematiskt i KIL
- Följa och dokumentera varje enskilt barns förändrade kunnande
- Pedagogisk dokumentation
- Reflektion
- KUL
- LAP
- Trygghetsplan
- Kontinuerlig kompetensutveckling (föreläsning, litteratur, kollegialt lärande, reflektionstid, APT)